

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Gazeta Częstochowska

Redaktor

КВИТАЦИЯ.

KCJA i ADMINISTRACJA
wła, Aleja II № 38, telefon № 50.

Wydawca Antoni Siennicki.

Wła

Wszelkie ogłoszenia na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

Teatr

Od Czwartka i Franc

Uwaga: operetka

Отпечатанный без предварительной пензуры № 6 газеты „Gazeta Częstochowska” заключающий в себя 1 печатный лист доставлен ко мне в канцелярию.

Полцеймейстеръ города Ченстохова

антовъ ежедневно, з wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

Y PARYSKI B. Zarzeckiego w Częstochowie, II aleja № 19.

rogram: Dziś zmiana programu

ów—bardzo komedne **3. Wesele**—obraz artyst. w 5 odmian. **4. Zatoka Salerno** z najzajmujący **6. Herkules w pułku**—bardzo komiczne sceny, bezustanny śmiech

ze współudziałem pp. Jamińskiej, Nawrowskiej i pp. Wł. Jamińskiego znanego śpiewaka i reżysera operetkowego — Szoslanda i znanego kupieisty Łętowskiego.

Zarządzający teatrem St. Certowicz.

Росписка № 3757

законное число экземпляров № 6 изданий

Генеральный директор

в типографии

учено. 24/12 1909 г. в 11 ч. м.

оду Размёр Экз-мил.

Инспектор по делам печати

Гор. Лодзь

Teatr „ODEON” W. KRZEMIŃSKIEGO
(Najstarszy w Królestwie)

Zupełnie nowa, zmiana programu! Między innymi:
brach. **Święte miasto cudów Lourdes** (11 zdjęć z natury) **Stara**
fantazja) **Kubuś na wakacjach** (komiczne) **Kąpiel w przerebli**
i inne.

Żelźliwy mąż farsa w 1-ej odsłonie (Reżyser W. Nynkowski)
Kalloskopach wystawiono między innymi zdjęć z „**Muzeum serje Louvre w Paryżu**”.

d godz. 3-iej, w soboty od 4-iej w pozostałe dni od godz. 5 po poł. 20 kop. Dzieci do lat 10 i uczniowie płać połowę.

jęły w afiszach i programach. 1278

przedstawienia rozpoczną się o godz. 12-iej w południe i będą zakończone o 6-iej wieczorem.

LEKARZ-DENTYSTA
MICHAŁ GREJNIEC
w CZĘSTOCHOWIE.

I Aleja Nr. 10. dom p. Rajchowej.
Przyjmuje codziennie od 9—1 rano i od 3—7 wiecz. w niedzielę do 4 po p.

Poleca N. i swego wydawnictwa, poświęconego krzewieniu zasad zębocznictwa wśród mas najszerszych p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy ustnej”. Cena 5 i 10 k. Zadać w księgarniach! 20

Kalendarzyk.

Lucjana i Juliana M. m. — Świętoława
Str. S-wyryna Op. Jul. M. Miśława
Wschód słońca: o g. 8 m. 13
Zachód: 3 58.
Wybyło dnia 0 godz. 11 min.

Dzień 7 Stycznia
Św. Lucjana Męczennika.

Św. Lucyan urodzony w drugiej połowie wieku z rodziców chrześcian w mieście rzyjskim Samosacie w młodzieńczych latach święcił się nauce pisma świętego i dobrem zynkom, po śmierci rodziców spadł na niego znaczne majątko, rozdął ubogim i udął się do Edessy, gdzie uczony i światłobliwy opat przyjął go za ucznia.

Wycieczony w naukach i z ichowaniem zynkowy znamiem i nauka, został wyswięcony na kapłana przez tamtejszego Patriarchę. W tym czasie obok spełnianych obowiązków pianskich wykładał w założonej przez siebie uczniami swym religii chrześcijańskiej i mo święte, które oczyścił z błędów, jakie

się wkradły przez niedbalstwo przepisyujących je i złość owczesnych kacerzy, a tą pracą swoją zaoszczędził trudny uczonego sw. Hieronimowi, który przelożył i blię na język łaciński dotąd zwaną Valgata. Trykolekjan cesarz dowiedziawszy się, że Lucjan utwierdza w wierz. chrześcijańskiej przestraszonych naśladowców i wyznawców Chrystusa srogim przesładowaniem, kazał go pojmać 312 r. i do Nikomedji przyprowadzić. Badany o swem urodzeniu i dostatkach krótko odpowiedział temi słowy: „Jestem chrześcijaninem.” przez 12 dni dręczono go najokrutniejszymi mękami i głodem. Nawiedziła go pokryjoma gorliwi chrześcijanie i przynosili mu chleb i wino; otrzymawszy te dary i przebywając w ciśnie celi więziennej, rzekł: „Ohtarzem to piermoja, a świętynią jesteście wy.”

Potem odprawił Najsw ofiarę na swych piersiach, podał wiernym ciało i krew Pański i dodawał im otuchy do męczeństwa. Wzruszający to był widok. Został on ścięty z rozkazu cesarza Maksymiana i nadto mieszczą się srogi przesładowca nad ciałem męczennika, kazał je poćwic w kawały i wrzucić do morza, które cudownie wyrzuciło je na brzeg a włerni pochowali je w Bytynii. Później cesarzowa sw. Helena wybudowała nad jego grobem wspaniałą świątynię.

Emigranci letni.

F. Edmund Libański pisze z Paryża

W „Bourse de Commerce” zastaliśmy kierownika agencji polskiego Towarzystwa emigracyjnego, p. Iwanowskiego, zajętego wysyłaniem parli naszych Mazurów do robót na łanach francuskiej ziemi.

Płaca dobra (500 franków rocznie), dalej mieszkanie dogodnie, oraz wikt takim jak u nas. Biedni wy! Teraz takie burze na

mięso, wino, ser) — informuje mnie p. Iwanowski. Ale pracować też trzeba porządnie wraz z gospodarzem. Plagą są brudne agencje z pokątnymi agentami w kraju, którzy wysyłają do Francji włóczków, a nieraz i lotrów. Właściciele folwarków adresują skargi i pretensje do Towarzystwa, które czyni wszelkie wysiłki, aby oczyścić ten teren, eksploatowany przez chciwych spekulantów. Dzięki pracy dyrekcji Towarzystwa emigracyjnego w Krakowie, zwłaszcza redaktora Okołowicza, który nieustraszenie prowadzi walkę z hjenami emigracyjnymi, zdobywamy poszanowanie i uznanie dla instytucji.

Robotnicy, z którymi miałem sposobność rozmawiać, przyznali, że wprawdzie u Francuzów trzeba należycie pracować, ale też płać dobrze i dbać o człowieka. Obecnie poczynione są starania o społeczną opiekę nad wchodzącami; mają być dla nich urzędzone i służba Boża, i biblioteka polska i czytelnia.

Oby i społeczeństwo w kraju interesowało się żywej tą falą emigracyjną do kulturalnej Francji, a to tembardziej, że nasi najserdeczniejsi nad Sprawą starają się wszystkimi środkami dyskredytować ten ruch i przeszkadzać mu.

Jakie bywają nieraz epizody, ilustruje jeden z wielu wypadków:

Oto do parli wieśniaków, uzgodzonych i wysłanych przez polskie Towarzystwo emigracyjne, przyczępia się agent pruski i dowiedziawszy się, że jadą do Francji, powiada z udaniem współczuciem:

morzu, kto wie, czy żywi dojedziecie!

To do tej Francji przez morze się jedzie? — zapytuje kilku ze strachem.

A tak, bardzo wielkie morze, co roku giną okręty, toną setki takich, jak wy, co jadą na robotę...

Ta zajmująca rozmowa z geografii skończyła się na tem, że agent zabrał paczkę do Prus na fatalnych warunkach, tak iż ci ludzie uciekali później w pojedynkę do Francji to napowrót do kraju.

Tyle p. E. Libański. Faktem jest, iż mimo wysiłków jednostek i zbiorowych emigracja do Prus trwa. Walcząc z nią, jednocześnie należy wedle sił i możności ochraniać już zdecydowanych od czekających ich nieprzyjemności. Sądzimy, iż nie od rzeczy będzie poinformować ich o nowem rozporządzeniu pruskim.

Wskutek zaprowadzenia kart legitymacyjnych dla robotników sezonowych, udających się do Niemiec na robotę, wydał pruski minister spraw wewnętrznych specjalne rozporządzenie wykonawcze, polecające tamtejszym władzom policyjnym pouczać robotników o sposobie legitymowania się w państwie niemieckim.

W myśl tych rozporządzeń mają pruskie władze policyjne, znajdujące się w miejscu pracy, tudzież pruskie graniczne władze policyjne zwracać uwagę powracających do kraju robotników na najważniejsze postanowienia sposobu legitymowania się i wzywać ich, aby na przyszłość zaraz po przekroczeniu granicy pruskiej postarali się o legitymacje w urzędach granicznych niemieckich.

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI
Częstochowa, Aleja III-oła „dom własny.”
Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski
WYKONYWA RZEZBY POMNIKI. ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE. Telefon № 269.

RYDZEWSKI i S-ki
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatrna 13
Telefon № 1.

Otworzyło oddział instalacji wodociągów, kanalizacji, ogrzewań centralnych i meljoracji rolnych pod kierunkiem technika specjalisty. Wszelkie roboty od najskromniejszych wykonywane będą przez sprowadzonych zdolnych materów pod nadzorem technika, po cenach przystępnych. Dla reperacji stale dysponujemy monturami.

wysłał znanego ze stanowczości generała-kapitana Weylera do Barcelony.

TELEGRAMY.

(Agencji Petersburskiej i własne).

—OXO—

Echa pogrzebu.

Petersburg 6. Delegacje mocarstw oraz reprezentanci panujących przybyli na pogrzeb Wielkiego Księcia Michała Mikołajewicza, opuścili już Petersburg.

Podatek na adwokatów.

Helsingfors 6. Wskutek rezolucji. Najwyżej zatwierdzonej senatu co do podatków na rok 1910, adwokaci odbyli to narady, podczas których postanowiono, aby adwokaci podając papiery do instytucji sądowych nie opłacały podatku stempowego, chyba w tem ty-

ko wypadku gdyby żądano tego kategorycznie. W ostatnim jednak razie postanowiono w drodze, ustawodawczej przez prawodawstwo żądać zwrotu podatkosumy.

Decyzję swą prawnicy tomaczą bezprawnym przedstawieniem senatu.

Napad bandycki.

Panża 6. Wczoraj wieczorem do sklepu parafjalnej fabryki świec wtargnęło dwóch zamaskowanych ludzi i grając kasjerce rewolwerami, zabrali z kasy 162 rb. i zbiegli.

Wzorowe zagrody włościańskie.

Młsk gub. 6. Pod przewodnictwem gubernatora odbyły się narady komisji urzędzeń rolnych przy udziale delegatów banku ziemskiego. Postanowiono założyć w gubernii 56 wzorowych zagród włościańskich.

Rabunek.

Grodno 6. Do fabryki Krasza w powiecie białostockim przed-wypłata robotników wpadło do kasy dwóch uzbrojonych mężczyzn i po zabowaniu 368 rb. zbiegło.

Na trwogę.

London 6. Z racji zbliżających się wyborów do Izby Gmin, Liga morską ogłosiła odezwę, w której mówi, że przewadze angielskiej na morzu grozi poważne niebezpieczeństwo ze strony jednego z silniejszych mocarstw na kontynencie, które kompletuje teraz potężną flotę wojenną.

Zdaniem Ligi, na jeden statek wojenny, budowany przez Niemcy, Anglja powinna wybudować dwa. Odezwa kończy się wezwaniem, aby składano głosy tylko na tych, którzy będą się domagać utrzymania floty angielskiej na stopie niedoścignionej przez inne mocarstwa.

Z Persji.

Teheran 6. Gubernatorem Hianu został mianowany Mogajrul-Momelik, Nowy gubernator pojedzie do Reszku na czele formującego się oddziału.

Odparcia Efrema.

Tabryz 6. Rachimchan zmusił Efrema do cofnięcia się ze swym wojskiem do Serabu.

Zakaz wywozu.

Teheran 6. Rząd zabronił wywozu Persji dywanów, barwionych anilina.

Deputacja Serbska.

Petersburg 6. Przybyła tu Serbska deputacja wojskowa z gen. Sziarowiczem na czele.

Cholera.

Petersburg 6. Pozostaje chorych na cholera 1 osoba.

Moskwa 5. W ciągu doby ubiegłej na cholera zachorowało 6, zmarła 1.

! NASZE PREMIMUM ! na 1910 rok.

Odwieczając się za poparcie i poczynność, jakie „Gazeta Częstochowska“ przez paromiesięczny zaledwie okres swego istnienia zdobyła i w celu zachęty do jej dalszego rozpowszechnienia postanowiliśmy wszystkim naszym prenumeratom w ciągu 1910 roku ofiarować:

WSPANIAŁE Premjum BEZPŁATNE

Będzie nim bogato i obszernie wydana książka ilustrowana, zawierająca:

Monografię Przemysłu Częstochowy i jej okolic.

W książce tej zawarta będzie historia rozwoju przemysłu naszego miasta i przedmieść, jego stan obecny i prognozyki na przyszłość. Brak tego rodzaju wydawnictwa daje się odczuwać dotkliwie i sądzimy, iż zamierzenie nasze powitane będzie z uznaniem.

N.B.) Wszyscy czytelnicy nasi miejscowi i zamiejscowi, prenumerujący „Gazetę Częstochowską“ zarówno rocznie, półrocznie, kwartalnie, jak miesięcznie przez cały rok 1910, otrzymają tę książkę bezpłatnie, za zwrotem wyłącznie kosztów zbroszurowania jej t. j. 15 kop.

Wydawnictwo w formie dużego tomu ozdobione będzie wieloma rysunkami, portretami, winiętami artystycznymi i oprawione w piękną okładkę kolorowaną.

W celu unormowania kosztownego nakładu prosimy o wczesne regulowanie przedpłaty. **Czytelnicy, którzy nie opłacą prenumeraty do dn. 15 stycznia 1910 r. tracą prawo do otrzymania premjum bezpłatnie.**

Redakcja.

„ARYSTOKRATYNA“
krem i proszek.

Odnaczona na wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna“ działa przez swą zawartość węgliku antyseptycznie i orzeźwiająco, już po krótkim użyciu—staje się płóć lśniącą biała i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku.

Pięgi zmarszczki, wagi, tółte plamy „Arystokratyna“ usuwa po kilkorazowym użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach. Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie aptecznym **Wacława ORZEŁ** w Częstochowie, III Aleja 48. 3

POTRZEBNA

dziewczynka lub chłopczyk 12—14 lat z rodziny francuskiej z dobrym akcentem dla konwersacji i zabawy z chłopczykiem 8-mio letnim do domu obywatelskiego na wsi za całkowite utrzymanie i ubranie, może bezpłatnie pobierać lekcje języka polskiego lub ruskiego. Oferta: Gazeta Częstochowska panu Z. Z.

Przednia okazja! Za rb. 7 kop. 25 wysyłamy: 3 zimowe kostiumy z „Angielskiego sukna“, z wełnianego trawego i modnego materjału, 2 arsz. szerokości 4 1/2, arsz. an cały wąski garbur i 8 arsz. sukna „Diana“. Na damski trawego i elegancki kostum, z opakowaniem i przesyłką pocztową, bez zadatku i bez ryzyka: jeżeli się nie spodoba to racamy pieniądze w walocy bez potrącen. 1914 Adresować: Fabryka A. Kłomana Łódź 14.

Przekaz Zakład wodołozny i sanatorium spec. chorób nerwowych Dr. J. Kupczyka—ul. Szajskiego. 42—1

Sprzedam maszynę półoczończoną ul. Mała 3, m. 12. 10

II Żądajcie wszędzie II
Ostatni wynalazek perfumeryi

T-wo S. I. Czepelewicki i S-wni
• Nową Wodę Kwiatową •

w ozdobnych kryształowych fiakonach po ra. 1.00

zapachy: „Roze la France“ „Świeżo ciasto“ „Wanny proszek“ „Kwiatowy wrzosek“ „Soda Jacek“ 1043-7-1 „Kwiatowy biszopt“

Do sprzedania tokarnia metrowa Warszawa 83. Wiadomość w Zakładzie mechanicznym. 10—6

Do wynajęcia różne lokale, sklep i magazyn w Warszawie na ul. Krakowskiej Nr. 15 vis a vis nowobudującego się kościoła; Dojazd Nr. 31 na sklepy, fabryki i do stawy do sklepu. Ul. Cerkiełki, warsztaty, mieszkania i sklepy. Warszawa 9 m. 9 10—3

Dojazd w kantorsie p. Michała Hersta 1224—26 1

Żądajcie pasport i dokumenty wysłany przez magistrat m. Częstochowy za pośrednictwem Józefa Gontka. Złożyć w adm. 19 3-tochowie. 32—2-1

Żądajcie barta pasportowa wydana w Warszawie 30—1

Wyrzucam kroju wiedeńskiego w 45 godzi jak rwaned daje lekkość 30—1

Ukończycy wyższe kursy niemieckie we zagranicy, udzielam lekcji do odstępiania zaraz. Wiadomość w niemieckiego. Oferty dla A. w adm. Redakcji Warszawa ul. 11 aleja Nr. 1304/24 w Częstochowie. 20—3—1

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmują: Kantor własny — Częstochowa Aleja 11 Nr. 38 — w Zawlerciu księgarnia p. K. Lubcke i S-ka. w Noworadomsku p. A. Kałczyński, w Rakowie p. Leon Piotrowski, w Warszawie p. F. Syrewicz.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50 wraz z przesyłką pocztową lub odnoszeniem do domów. — **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem kop. 30, po tekście k. 10, obok tekstu (nadstawne) kop. 50, nekrologi kop. 20. Drobne ogłoszenia po 3 kop. za wiersz.